

Advies

Op de markt aanbieden en gebruiken van biociden

Brussel
2/05/2024

Centrale Raad voor het Bedrijfsleven

De Centrale Raad voor het Bedrijfsleven (CRB) werd opgericht door de wet van 20 september 1948 houdende organisatie van het bedrijfsleven en wordt nu beheerd door het boek XIII "Overleg" van het Wetboek van economisch recht.

De opdrachten van de CRB-koepel:

- via de organisaties die de arbeidswereld en het bedrijfsleven vertegenwoordigen een sociale consensus bewerkstelligen over de werking van de economie en de sociaal-economische problemen en ook over de doelstellingen en de belangrijkste principes met als doel het sociaal-economische beleid in een door de sociale partners gewenste richting te sturen;
- via het initiatiefrecht van de CRB de aandacht van de overheden en van de beleidsbepalers vestigen op de problemen die zich voordoen op sociaal-economisch gebied, met als doel die op de agenda van de overheid te plaatsen;
- via adviesaanvragen over wetsontwerpen de interactie vergemakkelijken tussen de overheden en de beleidsbepalers en de samenleving met betrekking tot de toegepaste sociaal-economische beleidslijnen.

Blijde Inkomstlaan 17-21, 1040 Brussel | +32 2 233 88 11 | info@ccecrb.fgov.be | www.ccecrb.fgov.be
 Contactpersoon: Andy Assez | 02 233 88 42 | anas@ccecrb.fgov.be

Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling

De Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling (FRDO) werd opgericht door de wet van 5 mei 1997 betreffende de coördinatie van het federale beleid inzake duurzame ontwikkeling.

Het is zijn opdracht:

- om adviezen uit te brengen over de maatregelen betreffende het federale en Europese beleid inzake duurzame ontwikkeling die door de federale overheid worden genomen of gepland, meer bepaald ter uitvoering van de internationale verbintenissen van België;
- om een discussieforum te zijn over duurzame ontwikkeling;
- om wetenschappelijke studies voor te stellen in de domeinen die betrekking hebben op duurzame ontwikkeling;
- om de actieve medewerking van de openbare en private instellingen en ook van de burgers te verkrijgen om die doelstellingen te verwezenlijken.

Kruidtuinlaan 50/70, 1000 Brussel | +32 2 743 31 50 | mail@frdo-cfdd.be | www.cfdd.be
 Contactpersoon: Alexis Dall'Asta | 02/743 31 56 | alexis.dallasta@cfdd.be

Bijzondere raadgevende commissie Verbruik

De bijzondere raadgevende commissie (brc) Verbruik werd op 1 januari 2018 opgericht binnen de koepel van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven (CRB) door het koninklijk besluit van 13 december 2017. De brc Verbruik neemt de taken van de Raad voor het Verbruik over en heeft bijgevolg als belangrijkste opdracht adviezen uit te brengen over problemen die de consumptie van producten en het gebruik van diensten aanbelangen, en over problemen die voor de consumenten van belang zijn. De brc Verbruik is de centrale adviesstructuur voor alle problemen inzake consumptie en bescherming van de consument.

De brc Verbruik is eveneens een plaats van dialoog en overleg waar consumentenvertegenwoordigers en professionele vertegenwoordigers informatie uitwisselen, standpunten kenbaar maken en compromissen vinden. Het is een bevoorrecht instrument voor de beleidsondersteuning.

Blijde Inkomstlaan 17-21, 1040 Brussel | +32 2 233 88 11 | info@ccecrb.fgov.be | www.ccecrb.fgov.be
 Contactpersoon: Andy Assez | 02 233 88 42 | anas@ccecrb.fgov.be

Onderwerp van de adviesvraag

Indiening

Op 21 maart 2024 heeft mevrouw Zakia Khattabi, minister van Klimaat, Leefmilieu, Duurzame Ontwikkeling en Green Deal aan de Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling (FRDO), de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven (CRB) en de bijzondere raadgevende commissie Verbruik (brc Verbruik), hierna de adviesorganen genoemd, een adviesvraag gericht met betrekking tot een ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 4 april 2019 betreffende het op de markt aanbieden en het gebruiken van biociden. Het advies van deze adviesorganen wordt gevraagd conform artikel 19, §1, eerste lid, van de wet van 21 december 1998 betreffende productnormen ter bevordering van duurzame productie- en consumptiepatronen en ter bescherming van het leefmilieu, de volksgezondheid en de werknemers. De uiterlijke indieningsdatum van het advies is 18 april 2024.

Overwogen reglementaire wijziging

Artikel 22 van het ontwerp van koninklijk besluit dat ter raadpleging werd voorgelegd, voegt verscheidene elementen toe met betrekking tot de indeling, de verpakking en de etikettering van biociden.

Artikel 23 breidt de bepalingen met betrekking tot reclame uit en verbiedt in het bijzonder reclame, in welke vorm dan ook, voor toepassingen die uitsluitend zijn toegelaten voor het grote publiek wanneer het gevaarlijke producten betreft.

Artikel 34 regelt het gebruik van biociden die in het gesloten circuit zijn ingedeeld.

Enkel deze drie artikelen van het voorliggende ontwerp van koninklijk besluit worden voor advies voorgelegd omdat, overeenkomstig advies nr. 75.387/16 van de Raad van State van 19 februari 2024, hun rechtsgrond te vinden is in de artikelen 5, § 1 en 9, § 1 van de wet van 21 december 1998 betreffende productnormen ter bevordering van duurzame productie en consumptiepatronen en ter bescherming van het leefmilieu en de volksgezondheid; de andere bepalingen vinden hun rechtsgrond in artikel 8 van dezelfde wet.

De BRC Verbruik heeft al een advies uitgebracht¹ over een van deze bepalingen, namelijk artikel 23 van het ontwerp van koninklijk besluit dat hier wordt besproken.

Kennisgeving vereist onder Europese wetgeving

Het ontwerp van koninklijk besluit in kwestie werd op 13 juni 2023 (einde *status-quo*periode: 14 september 2023)² ter kennis gebracht van de Europese Commissie, zoals vereist door Richtlijn (EU) 2015/1535 van het Europees Parlement en de Raad van 9 september 2015 betreffende een informatieprocedure op het gebied van technische voorschriften en regels betreffende de diensten van de informatiemaatschappij.

Volgens de informatie van de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu hebben noch de Europese Commissie, noch de lidstaten hierover opmerkingen gemaakt.

¹ Advies – Het op de markt aanbieden en het gebruiken van biociden, CRB 2023-2230, 26 september 2023.

² TRIS – EUROPEAN COMMISSION, *Details van kennisgeving: Koninklijk Besluit tot wijziging van het koninklijk besluit betreffende het op de markt aanbieden en het gebruiken van biociden*, 13 juni 2023, Europese Commissie, <https://technical-regulation-information-system.ec.europa.eu/nl/notification/23905> (geraadpleegd op 28/03/2024).

Werkzaamheden in de subcommissie en de plenaire vergadering

Er werd overeengekomen dat de secretariaten een ontwerpadvies zouden opstellen. Dit ontwerpadvies werd ter goedkeuring voorgelegd aan de plenaire vergadering van de CRB (goedgekeurd op 2/05/2024) en de BRC Verbruik (goedgekeurd op 2/05/2024), evenals aan de algemene vergadering van de FRDO (goedgekeurd op 2/05/2024).

Advies

1. Belang van het raadplegen van de stakeholders

- [1] De adviesorganen betreuren het dat ze slechts een zeer korte periode hebben om hun advies te geven, die zelfs korter is dan de minimumtermijn van een maand.
- [2] De adviesorganen nemen akte van het feit dat zij over het voormelde ontwerp van koninklijk besluit worden geraadpleegd overeenkomstig artikel 19, §1 van de wet van 21 december 1998 betreffende productnormen ter bevordering van duurzame productie en consumptiepatronen en ter bescherming van het leefmilieu en de volksgezondheid.
- [3] De adviesorganen wijzen graag op de toegevoegde waarde van de dialoog met hun verschillende stakeholders over ontwerp-productregelgeving, zowel voor de autoriteit die hun adviezen ontvangt als voor hun leden.
- [4] Wat biociden betreft, hebben de adviesorganen al meermaals hun advies gegeven³ over de opeenvolgende koninklijke besluiten met betrekking tot het op de markt aanbieden en het gebruik van biociden, zonder dat hen werd gevraagd hun analyse te beperken tot bepaalde artikelen. Bovendien is het niet gebruikelijk dat hun advies enkel wordt gevraagd over een selectie van artikelen binnen ontwerpen van koninklijke besluiten.
- [5] De adviesorganen nemen akte van het feit dat de Afdeling Wetgeving van de Raad van State in haar advies 75.387/16 van 19 februari 2024 aanbeveelt om het project "integraal" conform voor te leggen aan alle adviesorganen⁴.
- [6] Het is dan ook over het volledige ontwerp dat aan hen wordt voorgelegd dat de adviesorganen hun mening willen geven.
- [7] De adviesorganen wijzen erop dat de BRC Verbruik in haar advies van 26 september 2023⁵ betreft dat de Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling en de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven niet over de voorgestelde maatregel zijn geraadpleegd.

³ Zie o.a. Advies : Advies – Advies op de markt aanbieden en gebruiken van biociden, nr FRDO 2022a14 – CRB 2022-2980, 23/11/2022 (<https://frdo-cfdd.be/adviezen/14-advies-op-de-markt-aanbieden-en-gebruiken-van-biociden/>) en Advies over 4 ontwerpen van koninklijke besluiten betreffende gewasbeschermingsmiddelen en biociden, nr FRDO 2018a03, 28/02/2018 (<https://frdo-cfdd.be/adviezen/advies-over-4-ontwerpen-van-koninklijke-besluiten-betreffende-gewasbeschermingsmiddelen-en-biociden/>).

⁴ P. 21.

⁵ Advies – Het op de markt aanbieden en het gebruiken van biociden, nr CRB 2023-2230, 26 september 2023 (<https://www.ccecrb.fgov.be/p/nl/1106/publiciteit-inzake-biociden>), p. 2.

2. Technische opmerkingen

2.1. Etikettering

- [8] Artikel 22 van het voorliggende ontwerp van koninklijk besluit voorziet in maatregelen met betrekking tot de verpakking en etikettering van biociden.
- [9] De adviesorganen herhalen dat het belangrijk is de samenhang te verzekeren tussen de nationale maatregelen en, in voorkomend geval, de Europese maatregelen die zich nog in het harmonisatieproces bevinden. In dit verband vestigen zij de aandacht op de lopende besprekingen, zij het over andere aspecten, in het kader van het voorstel⁶ tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1272/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 betreffende de indeling, etikettering en verpakking van stoffen en mengsels.

2.2. Reclame

- [10] Met betrekking tot artikel 23 over reclame voor biociden vermelden de adviesorganen de moeilijkheid om online reclame te controleren en verzoeken ze de administratie om bijzondere aandacht te besteden aan dit punt.
- [11] De adviesorganen merken ook op dat een verbod op reclame in België niet zou verhinderen dat consumenten via buitenlandse media (voornamelijk de Nederlandse, Franse en Duitse) worden blootgesteld aan reclame voor biociden die in België en naburige staten zou zijn toegelaten volgens de procedure van artikel 41 en volgende van Verordening (EU) nr. 528/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 22 mei 2012 betreffende het op de markt aanbieden en het gebruik van biociden.
- [12] Gezien de ruime definitie van "reclame" in de bovenvermelde Verordening 528/2012 willen de adviesorganen bevestigd zien dat technische documenten en publicaties over biociden die bestemd zijn voor verkopers en gebruikers niet als reclame worden beschouwd.
- [13] Artikel 23 van het ontwerp van koninklijk besluit dat ter advies werd voorgelegd, verbiedt reclame voor toepassingen die uitsluitend zijn toegelaten voor het grote publiek indien de "gevarenscore" van het biocide in kwestie gelijk is aan of hoger is dan 4, alsook kortingen, gratis hoeveelheden en exemplaren, en elke gelijkaardige vorm van directe of indirecte promotie bij de aankoop van deze producten. De adviesorganen zijn van mening dat hiervoor duidelijke communicatie nodig is over de biociden waarvan de reclame en andere vormen van promotie als gevolg van deze maatregel verboden zijn.
- [14] De adviesorganen achten het noodzakelijk eraan te herinneren dat het Hof van Justitie van de Europese Unie de mogelijkheid heeft bevestigd om op nationaal niveau publieksreclame te verbieden, zowel op grond van voornoemde Verordening (EU) nr. 528/2012 als op grond van het Verdrag van Lissabon, op voorwaarde dat een dergelijke regeling wordt gerechtvaardigd door de doelstellingen van bescherming van de gezondheid en het leven van de mens en van het milieu, geschikt is om de verwezenlijking van deze doelstellingen te waarborgen en niet verder gaat dan wat ter bereiking van deze doelstellingen noodzakelijk is⁷. Het Hof heeft geoordeeld dat de Franse

⁶Zie :https://environment.ec.europa.eu/document/download/13dc2e9b-15b2-47cb-bf97-fd7af56a13d9_en?filename=Proposal%20for%20a%20Regulation%20amending%20Regulation%20%28EC%29%20No%2012722008.pdf

⁷ HJEU, arrest CIHEF van 19 januari 2023, zaak C-147/21.

maatregel in kwestie "geschikt is om de doelstellingen van de bescherming van de gezondheid van de mens en het milieu te bereiken, voor zover hij voorziet in een verbod van alle publieksreclame voor bepaalde van deze producten, dat een middel vormt om de prikkels tot aankoop en gebruik van deze producten te beperken" (§ 82). Het Hof oordeelde ook dat de maatregel evenredig was, aangezien hij alleen op bepaalde categorieën producten was gericht en niet op reclame voor beroepsbeoefenaren (§ 83).

2.3. Socio-economische analyse

[15] De adviesorganen merken op dat het voorliggende ontwerp van koninklijk besluit op 13 juni 2023 werd genotificeerd aan de Europese Commissie en dat deze notificatie geen reactie uitlokte van de Europese Commissie of de lidstaten.

[16] De adviesorganen hadden echter graag meer informatie gehad over de sociaaleconomische gevolgen van de voorgestelde beperkingen.

Bijlage 1. Stemgerechtigde leden van de Algemene Vergadering van de FRDO die aan de stemming over dit advies hebben deelgenomen

Ledengroep	Stem VOOR	Stem TEGEN	ONTHOUDING	TOTAAL
Voorzitter en ondervoorzitters				
Patrick Dupriez	+			
Vanessa Biebel	+			
Bart Vannetelbosch	+			
<i>Totaal op 4 met stemrecht</i>	3	0	0	3
NGO's voor milieubescherming				
Eva Joskin	+			
Benjamin Clarysse			+	
<i>Totaal op 3 met stemrecht</i>	1	0	1	2
NGO's voor ontwikkelingssamenwerking				
Nicolas Van Nuffel	+			
<i>Totaal op 3 met stemrecht</i>	1	0	0	1
Werknemersorganisaties				
Hadrien Vanoverbeke	+			
François Sana	+			
Thomas Vael	+			
<i>Totaal op 6 met stemrecht</i>	3	0	0	3
Werkgeversorganisaties				
Ineke De Bisschop	+			
Piet Vanden Abeele	+			
Ann Nachtergaele	+			
<i>Totaal op 6 met stemrecht</i>	3	0	0	3
Jeugdorganisaties				
<i>Totaal op 2 met stemrecht</i>	0	0	0	0
TOTAAL van de stemmen op 24 met stemrecht	11	0	1	12

Bijlage 2. Vergaderingen ter voorbereiding van dit advies

De werkgroep "Productnormen" van de FRDO vergaderde op 29 maart en 19 april 2024 om dit advies voor te bereiden.

Bijlage 3. Personen die meewerkten aan de voorbereiding van dit advies

Voorzitterschap

Prof. Delphine MISONNE (UCLouvain – Voorzitster van de WG « Productnormen » van de FRDO)

Vertegenwoordigers van de overheid

Helmut DE VOS (FOD VVVL)

Leden en deskundigen

Yu-Ting CHEN (DETIC)

Audrey MAKANGU (Bioplus-Probois)

Fien VANDAMME (ACV)

Stephan VANDERMOLEN (VBO)

Lid van de pool van wetenschappers van de FRDO

Jacques DE GERLACHE

Secretariaat FRDO

Marc DEPOORTERE, directeur van de FRDO

Alexis DALL'ASTA

Secretariaat CRB

Andy ASSEZ

Sarah VAN DER HULST